КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЧЕРКАСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

вул.Тараскова,14, м.Черкаси, 18024, тел. 66-34-10, 66-34-13, specintzir@ukr.net, код ЄДРПОУ 24357942

НАКАЗ

01.09.2026 м. Черкаси № 277

Про реалізацію Стратегії популяризації
української мови до 2030 року

Відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», з метою забезпечення функціонування української мови як державної в освітньому процесі, формування в учнів позитивного ставлення до української мови, підвищення її престижу, розвитку мовленнєвої компетентності та створення комфортного україномовного освітнього середовища, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.07.2019 № 596-р «Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року "Сильна мова — успішна держава"», розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.03.2024 № 243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року», з урахуванням завдань річного плану роботи закладу освіти на 2026–2027 навчальний рік, завдань національно-патріотичного виховання, особливостей організації освітнього процесу в спеціальній школі, потреб учнів з порушеннями зору та інтелектуальними порушеннями

НАКАЗУЮ:

1. Забезпечити у 2026–2027 навчальному році реалізацію в КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ЧЕРКАСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ» завдань Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова — успішна держава» шляхом створення комфортного, доступного та функціонального україномовного освітнього середовища.
2. Визначити основними напрямами роботи закладу:
2.1. Забезпечення використання української мови як державної під час освітнього процесу, управлінської діяльності, виховної роботи, спілкування працівників з учнями та батьками.
2.2. Формування в учнів позитивної мотивації до вивчення, використання та популяризації української мови.

2.3. Розвиток усного та писемного мовлення учнів відповідно до їхніх індивідуальних можливостей, освітніх потреб та психофізичних особливостей.
2.4. Формування культури українського мовлення, збагачення словникового запасу, розвиток комунікативних умінь.
2.5. Популяризація української книги, української літератури, народної творчості, традицій та культурної спадщини.
2.6. Поєднання мовної освіти з національно-патріотичним вихованням та формуванням української національної ідентичності.
2.7. Залучення учнів до творчої, пошукової, читацької, проєктної та культурно-просвітницької діяльності українською мовою.
2.8. Забезпечення доступності мовно-культурних заходів для учнів з порушеннями зору та інтелектуальними порушеннями шляхом використання адаптованих текстів, збільшеного шрифту, контрастних матеріалів, аудіоформатів, рельєфно-крапкового шрифту Брайля, піктограм та інших доступних способів подання інформації.
3. Заступнику директора з навчальної роботи Ірині ГОРДІЄНКО, заступнику директора з виховної роботи Наталії КОВАЛЬ:
3.1. Координувати роботу педагогічних працівників щодо реалізації заходів з популяризації української мови протягом 2026–2027 навчального року.
3.2. Забезпечити включення мовно-культурної та українознавчої тематики до планів виховної роботи класних керівників та вихователів пришкільного пансіону.
3.3. Забезпечити проведення заходів відповідно до Плану заходів з реалізації Стратегії популяризації української мови до 2030 року у 2026–2027 навчальному році (додаток до наказу).
3.4. Сприяти залученню учнів до Всеукраїнських та обласних мовно-літературних, культурно-просвітницьких і патріотичних заходів.
4. Педагогу-організатору Юлії ГРИБ:
4.1. Організувати проведення загальношкільних мовно-культурних заходів.
4.2. Забезпечити проведення тематичних інформаційних годин, мовних флешмобів, творчих акцій, виставок та інших заходів.
4.3. Поєднувати популяризацію української мови з формуванням національної та громадянської ідентичності учнів.
5. Учителям української мови та літератури:
5.1. Систематично формувати в учнів потребу користуватися українською мовою як засобом спілкування, пізнання, творчості та самовираження.
5.2. Застосовувати компетентнісний, діяльнісний та особистісно орієнтований підходи до мовної освіти.
5.3. Забезпечувати диференціацію та адаптацію навчальних матеріалів відповідно до освітніх потреб учнів.
5.4. Використовувати українознавчий, краєзнавчий та культурологічний матеріал.
5.5. Залучати учнів до читання творів українських письменників, роботи з дитячою та підлітковою українською літературою, створення власних творчих робіт.
6. Класним керівникам 1–10 класів:

6.1. Проводити систематичну виховну роботу щодо популяризації української мови.
6.2. Проводити тематичні години спілкування, бесіди, вікторини, мовні ігри, творчі завдання та інформаційні хвилинки.
6.3. Формувати в учнів повагу до української мови як державної та невід'ємної складової української культури й національної ідентичності.
6.4. Залучати батьків до підтримки україномовного середовища в родині.
7 Бібліотекарю Ользі ЛЄЗІ:
7.1. Забезпечувати тематичні книжкові виставки, інформаційні полиці та бібліотечні заходи, присвячені українській мові, літературі, культурі та історії.
7.2. Популяризувати українську дитячу та підліткову літературу.
7.3. Розвивати читацьку активність учнів з урахуванням можливостей використання аудіокниг, літератури зі збільшеним шрифтом, видань шрифтом Брайля та інших доступних форматів.
8. Вихователям пришкільного пансіону:
8.1. Забезпечувати використання української мови у повсякденному спілкуванні з вихованцями.
8.2. Проводити мовні, читацькі, творчі та культурно-просвітницькі заходи у другій половині дня.
8.3. Організовувати перегляд та обговорення українських мультфільмів, фільмів, пізнавальних матеріалів відповідно до віку та освітніх потреб дітей.
9. Забезпечити проведення у закладі традиційних та тематичних заходів до:

- Дня української писемності та мови;
- Дня української мови;
- Міжнародного дня рідної мови;
- Шевченківських днів;
- Дня Європи;
- Дня Конституції України;
- Дня Незалежності України;
- Дня українського козацтва та Дня захисників і захисниць України;
- інших пам'ятних, історичних та культурних дат.

10. Проводити заходи з популяризації української мови в межах загальношкільних проєктів, зокрема національно-патріотичного виховання, читацької діяльності, громадянського виховання, профілактичної та соціальної роботи.
11. З метою забезпечення наступності та системності роботи реалізовувати заходи відповідно до додатка 1 до цього наказу.
12. Педагогічним працівникам забезпечити недопущення приниження, дискримінації чи висміювання учнів через особливості їхнього мовлення, рівень володіння українською мовою або індивідуальні освітні можливості.
13. Під час організації мовно-культурних заходів враховувати безпекові вимоги, особливості роботи закладу в умовах воєнного стану, порядок дій під час сигналу «Повітряна тривога» та можливість проведення окремих заходів дистанційно.
14. Заступнику директора з навчальної роботи Ірині ГОРДІЄНКО, заступнику директора з виховної роботи Наталії КОВАЛЬ здійснювати контроль за

виконанням цього наказу та узагальнювати інформацію про проведені заходи наприкінці навчального року.

15. Відповідальним працівникам забезпечити документальне підтвердження проведення заходів: плани, сценарії, фото- та інформаційні матеріали, публікації на офіційних інформаційних ресурсах закладу — з дотриманням вимог законодавства щодо захисту персональних даних та безпеки дітей.

16.Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою

Директор Інна ШЕВЧЕНКО

З наказом ознайомлені:

Наталія КОВАЛЬ
Олена ЛЄНСЬКА
Юлія ГРИБ
Тетяна ВОТЯКОВА
Наталія ГАРКАВА
Людмила ВАЙПАН
Валентина ЗНАЙДЮК
Лідія ТИЩЕНКО
Лариса СВЯТУН
Юлія ЗАГРЕБЕЛЬНА
Оксана ПОЛІЩУК
Світлана ЧУДОВА
Лариса ВОЛОШИНА
Людмила БРИК
Олександр ШНАЙДЕР
Марина КАРПОВА
Ірина ГОНЧАР
Інна ЛИТВИН
Людмила МАСЛЮК
Дарина ЗДІР
Тетяна ТАРАН
Світлана КРАСОВСЬКА
Тетяна ПОСТОЯЛКО
Марина ЗАЛОЗНА
Вікторія ЛАМОНОВА
Людмила ГОРНА
Дато ГУЦАЛО
Катерина ДОНЕЦЬ
Ольга ДЖУЛАЙ
Олена ЛЄНСЬКА
Марія ЛУЦЕНКО
Світлана МОЛОДОЖЕНЯ
Микола ПЛОСКОННОВ
Віра ГНАТЕНКО
Євгенія ВЕРЕЩАГА

Ірина ГОРДІЄНКО
Юлія ГОРДА
Людмила ШЕРЕМЕТА
Людмила КЛЬОБ
Олена СЄРОУХОВА
Неля ХАРЧЕНКО
Надія ГИБАЛО
Вікторія СЕРДЮК
Юрій ШКАРБАН
Олена МОРОЗ
~~Юлія ГОРДА~~
Інеса ГОНЧАРЕНКО
~~Юрій ШКАРБАН~~
Ольга ШЕЛЕГ
Ольга ЛЕГА
Марія БОГОМАЗ
Людмила ЛЮТА
Анатолій КРИСЬ
Тетяна ЦЮРМАСТА
Олена ДУБЕНОК
Наталія ОНИЩЕНКО
Марина ШАПОШНИК
Олена ЛУК'ЯНЕНКО
Іван ЛУЩИК
Любов КАУН
Микола ТИЩЕНКО
ОленаЧИЧИКАЛО
ВалентинаЗАВЕДІЯ
Тетяна КИЗИМА
Валентина КЛИМЕНКО
Олена КРАВЕЦЬ
Оксана НАДОЛІНСЬКА
Володимир ОЛІЙНИК
Анатолій ОМЕЛЬЯНЕНКО
Оксана ПЛОДИСТА

ДОДАТОК
до наказу «Про реалізацію Стратегії популяризації
української мови до 2030 року»
від 01.09.2026 № _____

ПЛАН
заходів з реалізації Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова — успішна держава» у 2026–2027 навчальному році

№	Термін	Захід	Учасники	Відповідальні
1	Вересень	Організаційно-інформаційна кампанія «Українська мова — мова моєї держави»	1–10 класи	Коваль, класні керівники
2	Вересень	Години спілкування «Моя українська — моя сила»	1–10 класи	Класні керівники
3	Вересень	Інформаційна добірка «Українська мова об'єднує»	учні	Педагог-організатор, бібліотекар
4	Вересень	Мовні ігри та вправи на збагачення словникового запасу	1–10 класи	Учителі, вихователі
5	Жовтень	Тематичні заходи до Дня українського козацтва та Дня захисників і захисниць України «Українське слово — голос поколінь»	1–10 класи	Педагог-організатор, класні керівники
6	Жовтень	Читацький проєкт «Читаємо українською»	1–10 класи	бібліотекар, учителі
7	Жовтень	Виставка української книги «Українська книга — джерело знань»	учні	Бібліотекар
8	Листопад	Заходи до Дня української писемності та мови	1–10 класи	учителі української мови
9	Листопад	Мовний флешмоб «Мова єднає»	1–10 класи	Педагог-організатор
10	Листопад	Конкурс/вікторина «Знавці українського слова»	5–10 класи	Учителі української мови
11	Грудень	Тематичні заняття «Українські традиції та українське слово»	1–10 класи	Класні керівники, вихователі
12	Грудень	Популяризація українських колядок, щедрівок та традиційної культури	учні	Педагог-організатор, вихователі
13	Січень	Інформаційний проєкт «Відомі українці та українське слово»	5–10 класи	Класні керівники, бібліотекар
14	Січень	Читацькі години «Українська література для кожного»	1–10 класи	бібліотекар, учителі
15	Лютий	Заходи до Міжнародного дня рідної мови	1–10 класи	Педагог-організатор учителі
16	Лютий	Мовна гра «Слово до слова — складається мова»	1–4 класи	Учителі початкових класів

17	Лютий	Творча майстерня «Українське слово в моєму житті»	5–10 класи	Учителі української мови
18	Березень	Шевченківські дні «Тарасове слово живе»	1–10 класи	Учителі, Педагог-організатор, бібліотекар
19	Березень	Читання та обговорення творів українських письменників	1–10 класи	Учителі, вихователі
20	Квітень	Тематична година «Українська мова — мова сучасної України»	8–10 класи	Класні керівники
21	Квітень	Інформаційний дайджест «Українське слово у сучасному світі»	8–10 класи	Бібліотекар, соціальний педагог
22	Квітень	Творчий проєкт «Слова, які нас об'єднують»	5–10 класи	Педагог-організатор, психолог
23	Травень	Виставка творчих робіт учнів «Україна починається зі слова»	учні	Учителі, бібліотекар
24	Травень	Підбиття підсумків реалізації плану мовних заходів	педагогічні працівники	ЗДНР, ЗДВР
25	Протягом року	Популяризація української дитячої та підліткової літератури	1–10 класи	Бібліотекар
26	Протягом року	Індивідуальні мовленнєві та комунікативні вправи відповідно до освітніх потреб учнів	1–10 класи	Учителі, вихователі
27	Протягом року	Використання українськомовних аудіоматеріалів, доступних електронних ресурсів та адаптованих матеріалів	учні	Педагогічні працівники
28	Протягом року	Робота з батьками щодо підтримки україномовного середовища	батьки	Класні керівники, соціальний педагог
29	Протягом року	Мовні хвилинки, словникова робота, вправи на розвиток усного мовлення	1–10 класи	Учителі, вихователі
30	Протягом року	Використання доступних матеріалів зі збільшеним шрифтом, контрастних, аудіо- та Брайль-матеріалів	учні з порушеннями зору	Педагогічні працівники
31	Протягом року	Інформаційне висвітлення мовно-культурних заходів закладу	учасники освітнього процесу	Педагог-організатор
32	Протягом року	Участь учнів у конкурсах, фестивалях, проєктах та інших заходах українською мовою	1–10 класи	Педагогічні працівники
33	Протягом року	Інтеграція мовної тематики із заходами з національно-патріотичного виховання	1–10 класи	Педагог-організатор, класні керівники
34	Протягом року	Моніторинг стану реалізації мовної політики у закладі	освітній процес	Адміністрація

Очікувані результати

У результаті реалізації плану передбачається:

- формування позитивного ставлення учнів до української мови;

- підвищення мотивації до використання української мови у повсякденному спілкуванні;
- розвиток усного та писемного мовлення відповідно до індивідуальних можливостей учнів;
- збагачення словникового запасу;
- підвищення читацької активності;
- розширення знань про українську літературу, культуру та традиції;
- формування української національної та громадянської ідентичності;
- створення комфортного україномовного середовища у закладі;
- забезпечення доступності мовно-культурних заходів для учнів з порушеннями зору та інтелектуальними порушеннями;
- залучення батьків до підтримки україномовного середовища;
- систематичне використання української мови як державної в освітньому процесі та позаурочній діяльності.